

ÅS KOMMUNE

Postboks 195

1431 ÅS

Saksbehandler, innvalgstelefon

Irene Tronrud,

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2025 - Ås kommune

**Ås kommune har ikke avvik fra krav i tillatelse eller forurensningsregelverk i
rapporteringsåret 2025.**

**Kommunen må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensningsloven for
kommunens transportsystem for avløpsvann til Nordre Follo og Søndre Follo
avløpsrenseanlegg. Til tross for at kommunen i november 2025 opplyste om at søknad var
under arbeid og planlagt sendt innen første kvartal 2026, har Statsforvalteren ennå ikke
mottatt søknaden.**

**Vi merker oss at det er skjedd en stor økning i mengde urensset avløpsvann som har gått i
overløp på avløpsnett i Ås kommune, både tilknyttet Nordre Follo avløpsrenseanlegg og
Søndre Follo avløpsrenseanlegg, sammenliknet med rapporteringsåret 2024.**

**Ås kommune skal betale et gebyr på 10 600 kr for vårt arbeid med egenkontrollrapporten.
Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Ås kommune sitt avløpsnett til Nordre Follo
avløpsrenseanlegg og avløpsnett til Søndre Follo avløpsrenseanlegg.

Ås avløpsnett tilknyttet Nordre Follo avløpsrenseanlegg

Ås kommune har rapportert at avløpsnett til Nordre Follo avløpsrenseanlegg har 17 installerte
nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. Dere har beregnet at 640,8 m³ urensset
avløpsvann og 2,56 kg fosfor ble sluppet ut i resipient ved overløp på avløpsnett i 2025. Mengde
urensset avløpsvann sluppet ut i resipient har økt med ca. 80 % sammenliknet med 2024.

Ås kommune rapporterer at det er 5 308 innbyggere og 150 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2025. Dette er en økning i 269 innbyggere sammenliknet med det som ble rapportert ved fjorårets rapportering. Videre opplyser kommunen i årsrapporteringsskjemaet at 107 abonnenter er tilknyttet avløpsnettet i løpet av 2025.

Ås avløpsnett tilknyttet Søndre Follo avløpsrenseanlegg

Ås kommune har rapportert at avløpsnettet til Søndre Follo avløpsrenseanlegg har 25 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. I årsrapporten har dere beregnet at 688,46 m³ urensset avløpsvann og 2,75 kg fosfor ble sluppet ut i resipient ved overløp på avløpsnettet i 2025. Dere oppgir imidlertid i rapporteringen i Altinn at 758 m³ urensset avløpsvann ble sluppet ut i resipient i 2025. Kommunen må kvalitetssikre sin rapportering bedre, slik at data i Altinn og i årsrapporten stemmer overens.

Til sammenlikning beregnet dere at det ble sluppet ut 324 m³ urensset avløpsvann og 1,3 kg fosfor ved overløp på avløpsnettet i 2024. Mengde urensset avløpsvann som har gått i overløp på avløpsnettet i 2025 har økt med 112 % sammenliknet med 2024, og mengde fosfor sluppet ut har også økt tilsvarende.

Ås kommune rapporterer at det er 17 080 innbyggere og 10 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2025. Dette er en økning i antall innbyggere sammenliknet med tall for 2024, da antallet var 16 179. Antall fritidsboliger er uendret. Videre opplyser kommunen i årsrapporteringsskjemaet at 360 abonnenter er tilknyttet avløpsnettet i løpet av 2025.

Av planlagte tiltak opplyser kommunen om at dere skal snu deler av avløpsnettet fra Søndre Follo renseanlegg til Nordre Follo renseanlegg.

Virkningsgrad og driftsoverløp

I skjemaene for årsrapportering for begge avløpsnettene, opplyser kommunen om at dere mangler data for både avløpsnettets estimerte virkningsgrad samt for hvor stor andel av tettbebyggelsens totale tilførte vannmengde i % som har blitt sluppet ut via driftsoverløp i løpet av rapporteringsåret.

Statsforvalteren informerer i denne sammenheng om at vi i våre nye tillatelser stiller krav om kommunene skal ha oversikt over dette. For å dokumentere virkningsgrad stiller vi i de nye tillatelsene krav om at målte verdier for overløp eller beregnede verdier for mindre omfattende overløpsutslipp skal legges til grunn, for å finne ut hvor stor andel av vannmengden eller forurensningsmengden som når fram til avløpsrenseanlegget sammenliknet med det som oppstår. I tillegg skal andre ulike kilder til tap beregnes eller vurderes kvalitativt. Videre stiller vi krav om kommunen skal ha oversikt over alle utslipp av urensset avløpsvann via overløp til resipient fra det totale avløpssystemet. Utslipp av urensset avløpsvann er uønsket, og fra og med et gitt årstall skal den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke være over 2 %.

Tilbakemelding på resipientovervåkingsrapport

I henhold til utslippstillatelse datert 19.11.2010 skal kommunen utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Overvåkingsprogrammet skal videreføres til å omfatte alle vannforekomster som påvirkes av avløp. En videreføring og optimalisering av overvåkingsprogrammet skjer i samarbeid med øvrige parter.

Ås kommune rapporterer at Vannområdene PURA og MORSA overvåker resipientene i kommunen. Videre informerer kommunen om at data fra resipientovervåkingen er lastet opp i Vannmiljø.

Søknad om ny utslippstillatelse

Statsforvalteren viser til våre tilbakemeldinger på egenkontrollrapport til Ås kommune for rapporteringsåret 2021, 2022, 2023 og 2024 vedrørende behovet for å søke om ny utslippstillatelse. Gjeldende tillatelse samsvarer ikke med dagens situasjon på avløpssektoren. Ås kommune har i brev datert 18.11.2025, informert om at kommunen er i gang med å utarbeide utslippssøknaden, og at dere tar sikte på å sende inn søknaden i løpet av første kvartal 2026. Statsforvalteren kan ikke se at vi har mottatt slik søknad, og ber med dette kommunen igjen om å sende inn søknad om ny utslippstillatelse. Vi vil vurdere å følge opp med et eget pålegg om å søke, dersom vi ikke mottar en søknad om ny utslippstillatelse i nærmeste fremtid.

Konklusjon

Ås kommune har ingen avvik i rapporteringsåret 2025.

Vi merker oss at det er skjedd en stor økning i mengde urensset avløpsvann som har gått i overløp på avløpsnettet i Ås kommune, både tilknyttet Nordre Follo avløpsrensaneanlegg og Søndre Follo avløpsrensaneanlegg, sammenliknet med rapporteringsåret 2024. Mengden fosfor sluppet ut til resipient har også økt.

Kommunen må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensingsloven for kommunens transportsystem for avløpsvann til Nordre Follo og Søndre Follo avløpsrensaneanlegg, da gjeldende tillatelse ikke samsvarer med dagens situasjon på avløpssektoren. Til tross for at kommunen i november 2025 opplyste om at søknad var under arbeid og planlagt sendt innen første kvartal 2026, har Statsforvalteren ennå ikke mottatt søknaden.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2025 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrensaneanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 300 kroner per egenkontrollrapport. For Ås kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på 2 egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 10 600.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Irene Tronrud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent